IZDAJA CP »GORENJSKI TISK« • UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR • GLAVNI UREDNIK SLAVKO BEZNIK - ODGOVORNI UREDNIK GREGOR KOCIJAN - TEL.: UREDNIŠTVO IN UPRAVA 21-90, GLAVNI UREDNIK 24-75 - TEKOČI RAČ. PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 607-70-1-135

LETO XIV — KRANJ, PONEDELJEK 6. NOVEMBRA 1961 — ŠT. 126

IZHAJA OD OKTOBRA 1947 KOT TEDNIK - OD 1. JANUARJA 1956 KOT POLTEDNIK - OD 1. JANUARJA 1960 TRIKRAT TEDENSKO: OB PONEDELJKIH, SREDAH IN SOBOTAH - LETNA NAROČNINA 900 DIN, MESEČNA NAROČNINA 75 DIN, POSAMEZNA ŠTEVILKA 10 DIN

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

SLABI DNEVI... Foto: F. Perdan

Pred reorganizacijo komunalnih podjetij

RAZCEPLJENOST KOMUNALNIH DEJAVNOSTI JE NEGOSPODARSKA — SERVISI STANOVANJSKIH SKUPNOSTI ZAHTEVAJO NOVE OBLIKE

Pred kratkim je Obrtno-komunalna zbornica za kranjski okraj sklicala razširjeno sejo strokovnega odbora za komunalna vprašanja, na kateri naj bi se vsi povabljeni pogovorili o problemih komunalne dejavnosti. Kljub temu, da so problemi prav na tem področju postali nadvse aktualni, se seje niso udeležili povabljeni predsedniki, podpredsedniki in načelniki oddelkov za gospodarstvo in komunalne zadeve občinskih ljudskih odborov. Prav zaradi tega bo za konec novembra sklicana na pobudo Okrajnega ljudskega odbora in Obrtno-komunalne zbornice še ena razširjena seja strokovnega odbora za komunalno z enakim namenom.

Komunalna podjetja, servisi in zavodi so se znašli v zadregi že zaradi tega, ker ni točno določen obseg njihove dejavnosti. Gospodarsko pomembnejša in bolj ekonomična bi postala komunalna dejavnost že s tem, če bi bila ustanovljena komunalna podjetja s samoupravljanjem delavcev z rednim proračunom (do sedaj so bila pavšalirana). Med drugim se je doslej često dogajalo, da je komunalni servis ali zavod dokaj dobro gospodaril in zaradi tega ustvarjal precejšnji dohodek, zaradi tega pa je bil tudi visoko pavšaliran (včasih celo več, kot če bi posloval po rednem obračunu). S tem so bili seveda prizadeti delavci na račun tistih komunalnih organizacij, ki so bolj ali manj životarile. Z rednim proračunom pa bi bili tudi delavci komunalnih organizacij bolj zainteresirani za svoje gospodarjenje, kot so doslej, ko poslujejo v sklopu občine.

Takšna reorganizacija komunalne dejavnosti bi sama po sebi zahtevala tudi združevanje dosedanjih manjših komunalnih servisov in zavodov v enotna komunalna podjetja, v katerih bi bila združena vsa dosedanja razcepljenost ,ki je onemogočala načrtno gospodarjenje. Primeri, da je neko podjetje uredilo cesto in da je isto cesto čez nekaj mesecev razkopalo drugo podjetje, ki je moralo napeljati vodovod, so bili res precej pogosti, nihče pa ni bil kriv za škodo.

Dogajalo se je tudi, da je neki komunalni servis potrošniku popravil takšno ali drugačno okvaro, vendar pomanjkljivo, čeprav je potrošnik moral odšteti precej dinarjev. Zaradi slabega popravila pa se ni imel komu pritožiti, ker v servisu ni niti delavskega sveta niti upravnega odbora.

Z združitvijo vseh komunalnih dejavnosti v nekem večjem kraju v enotno komunalno podjetje, bi vse takšne pomanjkljivosti gospodarjenja odpadle. Razen tega bi bilo moč tudi načrtno gospodariti. Podjetje bi se že v začetku leta z občinskim ljudskim odborom pogodbeno obvezal, kakšna dela mora med letom opraviti. Doslej pa je bil pogosto primer, da so komunalni delavci kot muhe enodnevnice skakali z dela na delo, rezultat pa je bil zaradi tega pogosto negativen.

Poseben problem v tej dejavnosti so servisi stanovanjskih skupnosti. Med strokovnjaki prevladuje mnenje, da je dosedanja njihova dejavnost v marsičem zgrešena in da ti servisi pogosto prehajajo v šušmarjenje. Čeprav so usluge v teh servisih cenejše od drugih komunalnih servisov ali zavodov, so tako površne, da je škoda vsakega denarja. Seveda ni težnja v tem, da naj bi stanovanjske skupnosti ne imele svojih servisov, temveč gre za to, da bi morali biti ti servisi popolnejši in da bi zaposlovali tudi strokovnjake. Kakor hitro pa bi bili takšni stanovanjski servisi, se že vsiljuje misel, da bi moralo njihovo poslovanje potekati v sklopu novih komunalnih podjetij. Lahko bi takšni stanovanjski servisi — dovolj razviti in sposobni — poslovali tudi samostojno in ne v sklopu stanovanjskih skupnosti kot doslej. Servisi v dosedanjem smislu naj bi bili pri stanovanjskih skupnostih tudi v prihodnje, vendar bi morali svoje delo preusmeriti v druge dejavnosti, predvsem pa na nego otrok, bolnikov in podobno.

B. Fajon

V Kranju se pripravljajo

V Kranju so že napravili načrt, kako bodo praznovali letošnji Dan JLA — 22. december. Zbrali so se predstavniki Zveze vojaških vojnih invalidov, Združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev, predstavniki domačega garnizona in člani ObO Zveze borcev.

Letošnje praznovanje ima spričo 20-letnice revolucije posebno obeležje. Zato so se zmenili, da bodo praznovanju posvetili več časa. Načrt tekmovanj, ki so ga sprejeli, predvideva srečanja v balinanju, streljanju, kegljanju, v šahu itd. V vseh teh disciplinah bodo sodelovale prej imenovane organizacije. Hkrati pa so se zmenili, da bodo vsem šolam, ki bodo to želele, zagotovili predavanja oziroma pripovedovanje spominov iz narodnoosvobodilne vojne.

Kaj bodo rekli volivci?

V dnevih od 3. do 12. novembra so na vrsti zbori volivcev v kranjski občini. Tokrat je na dnevnem redu šolstvo. Volivci so že prejeli obsežno tiskano gradivo, v katerem so spoznali najvažnejše uspehe in težave ob uveljavljanju šolske reforme v zadnjih letih. Volivci naj bi na teh zborih dali splošno družbeno oceno o delu šol na njihovem območju. Sodelovanje šole z okolico naj bi si utiralo pot prav ob vsesplošnem izmenjavanju izkušenj, mišljenja in pogledov državljanov kot koristnikov in končno tudi plačnikov teh ustanov in šolnikov, ki določene težave še bolje poznajo.

Ljudje imajo vedno mnogo povedati o vedenju otrok, o vzgoji na šolah, o učnih prijemih, o učiteljih in podobno. Prav tako je vrsta ekonomskih težav in problemov, s katerimi se ubadajo zlasti na naših šolah. Skupnost daje velika sredstva za naše šole. Te so včasih tudi zelo različne. Tako je predvideno za letos na osnovni šoli v Besnici 68.518 dinarjev na učenca, na šoli v Predosljah pa le 29.758 dinarjev. Te razlike so sicer upravičene, toda za državljane zelo zanimive, da pač vedo, kam in zakaj gredo družbena sredstva.

O tem in o drugih problemih šolstva se bodo volivci kranjske občine pomenili te dni na zborih volivcev. — K. M.

Zdravstveni dom v Tržiču pred dograditvijo

ZDRAVSTVENA SLUŽBA PRED NOVIMI PROBLEMI — OBRATNE AMBULANTE NAJ TROŠIJO SREDSTVA ZA PREVENTIVO — PREPLAČEVANJE IMA LAHKO ŠKODLJIVE POSLEDICE

Otvoritev novega zdravstvenega doma v Tržiču bo še ta mesec, seveda če ne bo večjih ovir. S tem bo dan glavni pogoj za ureditev zdravstvene službe v celotni komuni, če se bodo vseh nastalih problemov v zvezi s tem lotili vsi v občini.

Če gremo mimo tega, da bo potrebnih še precej sredstev za ureditev novega objekta (v njem bodo tri splošne ambulante, specialistična ambulanta, laboratorijski in röntgenski prostori, otroški dispanzer, dispanzer za žene, šolsko ambulanta, 3 splošne zobne, šolska zobna ambulanta, fizioterapija, patronažni center, lekarna, reševalna postaja, higienska postaja in še drugi pomožni prostori), je poglavitni problem, kako naj bo organizirana zdravstvena služba v novih delovnih pogojih.

Sedaj sta v Tržiču Zdravstveni dom in obratna ambulanta vBPT. Zadnja se je doslej ukvarjala skoraj izključno s kurativnim delom, ker za preventivne posege ni bilo časa niti strokovnjakov. Takšno poslovanje pa je bilo v glavnem upravičljivo, ker je zdravstveni dom posloval v zelo skromnih pogojih. Z ureditvijo novega zdravstvenega objekta pa bodo vsekakor potrebne določene spremembe.

Nov zdravstveni dom bo imel dovolj prostora in tudi dovolj zdravnikov in drugega osebja, da bodo sposobni zadovoljivo opravljati vse potrebe zdravstvene službe za celotno območje tržiške komune. Obratna ambulanta v BPT pa naj bi prevzela skrb za preventivno zdravstveno službo v podjetju. Vendar pa doslej kaže, da v BPT niso tega mišljenja. Vse kaže, da bi imeli tudi tam radi svoj zdravstveni dom, kar pa bi bil največji nesmisel. Novi zdravstveni objekt bi bil pri takšni ureditvi zdravstvene službe neizkoriščen, zlasti še, če bi v BPT preplačevali zdravnike zdravstvenega doma in jih na ta način pridobili zase. (Takšen primer je bil pred nedavnim z edinim zobozdravnikom v Zdravstvenem domu, ki se je odločil za OA v BPT, ker so mu tam obljubili znatno višje prejemke.) Ne gre pa samo za to, da naj bi BPT ali katerokoli drugo podjetje na območju tržiške občine skušale dobiti zdravnike iz tržiškega zdravstvenega doma ali sploh z območja njihove komune na račun preplačevanja, v mislih pa moramo imeti tudi zakon o svobodni izbiri zdravnika in nasploh splošni zakon o organizaciji zdravstvene službe. Z dokončno uveljavitvijo tega zakona nastaja tudi vprašanje, kako bi na pramer obratna ambulanta v BPT lahko poslovala, če bodo tamkajšnji delavci iskali nasvete pri zdravnikih v Zdravstvenem domu. Takrat se bo prav gotovo še bolj odražala razlika med uslugami v Zdravstvenem domu in OA BPT, kjer so že sedaj iz skoraj nerazumljivih razlogov precej dražje. Da ne bi prišlo pozneje do kakšnih nezaželenih neprijetnosti, bi bilo prav že sedaj temeljito razmisliti o teh problemih in v najkrajšem času prilagoditi zdravstveno službo v Tržiču novim pogojem. V zvezi s tem je pred dnevi Svet za zdravstvo pri ObLO Tržič že sklical širši posvet, vendar bo glede tega potrebnih še več razprav, da bi to vprašanje kar najbolj smotrno rešili. — B. Fajon

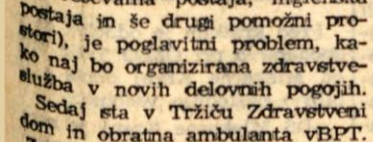

Spremenljivo z ohladitvijo, v višjih legah sneg. Proti koncu tedna delno izboljšanje.

Pred letno skupščino Kluba gospodarstvenikov Kranj

Podružnice naj se osamosvoje

Leta 1957 je bil na Gorenjskem ustanovljen Klub gospodarstvenikov s sedežem v Kranju. Namen Kluba je bil, da pomaga vodilnemu osebju v gospodarskih organizacijah pri njihovem delu s strokovnimi predavanji in debatnimi sestanki. Klub gospodarstvenikov je svoje poslanstvo tudi uspešno opravljal.

Vendar pa so v času obstoja Kluba gospodarstvenikov Kranj nastopile v našem družbeno-ekonomskem razvoju bistvene spremembe. aZradi tega je nujno, da se prilagodi tem spremembam tudi Klub gospodarstvenikov. O teh vprašanjih je na svojih zadnjih sejah obširneje razpravljal upravni odbor in sprejel tudi določene sklepe. Te bo predlagal letni skupščini Kluba gospodarstvenikov, ki bo predvidoma 15. novembra.

Med preostalimi spremembami, ki naj bi jih skupščina obravnavala oziroma potrdila, je tudi predlog o osamosvojitvi dosedanjih podružnic Kluba na Jesenicah, v Tržiču in v Škofji Loki. Te podružnice naj bi namreč v prihodnje delovale kot samostojni klubi gospodarstvenikov na območju občin. Vsi klubi na Gorenjskem pa bi imeli koordinacijski odbor, ki bi združeval vse klube v kranjskem okraju.

V naših komunah se namreč stalno pojavljajo razni gospodarski problemi, ki bi jih bilo treba pred realizacijo kolektivno proučiti. Dosedanje izkušnje pa kažejo, da ni tako. Posamezna vprašanja rešujejo večinoma le posamezniki in zato je razumljivo, da je tudi rešitev bolj ali manj enostranska. S tako prakso bi morali prekiniti predvsem pri tistih problemih, pri katerih terja uspešno rešitev vsestransko strokovno poznavanje določenega vprašanja in ob katerih mora za realizacijo prispevati skupnost finančna sredstva. Ob teh problemih gre za večjo moralno in materialno odgovornost družbi. Teh pa prav gotovo v nobeni komuni ne manjka. Mednje nedvomno prištevamo urbanistično ureditev mesta Kranja, razne komunalne in stanovanjske gradnje, napeljava plinovoda iz Velenja, problemi v zvezi z združevanjem industrijskih in trgovskih podjetij in podobno.

Za rešitev omenjenih in še številnih drugih problemov je torej potrebno sodelovanje širšega kroga strokovnjakov. In tak širši krog je nedvomno Klub gospodarstvenikov, saj v njem niso zastopani le vodilni uslužbenci podjetij, ampak tudi strokovnjaki oziroma njihova društva (društvo inženirjev in tehnikov, društvo ekonomistov, knjigovodij, pravnikov itd.). Zato se je na sejah upravnega odbora Kluba gospodarstvenikov izkristalizirala smer nadaljnjega dela Kluba gospodarstvenikov. Ta naj bi namreč skrbel za skladen gospodarski razvoj vseh dejavnosti v občini kakor tudi komune kot celote. Ta cilj pa je mogoče doseči le s kolektivno analizo in obravnavo vseh problemov ob nenehni podpori strokovnjakov. — P.

Problemi v šolstvu terjajo temeljito obravnavo

V petek 3. novembra popoldne je bil v Škofji Loki plenum Občinskega odbora SZDL. Na plenumu so obravnavali finansiranje in razvoj šolstva v zvezi s šolsko reformo. Šolstvo je namreč pred številnimi problemi. Prišli smo v obdobje, ko bo treba tudi na tem področju družbene dejavnosti storiti odločilne korake. Vse to pa nedvomno terja široke obravnave in množične razprave. V ta namen je bil sklican tudi petkov plenum SZDL. Delo plenuma je bilo uspešno in sprejeli so tudi določene zaključke.

Splošne ugotovitve, da naše šolstvo zaostaja za ostalim ekonomskim razvojem, so vsekakor realne. Zato prav gotovo ne smemo ostati samo pri ugotovitvah, temveč moramo za napredek šolstva združiti vse napore in moči. Sam zakon o finansiranju šolstva pa nam narekuje, da smotrno proučimo finančne potrebe in finančni položaj te družbene službe. Šole bodo morale v prihodnje z ekonomsko računico v roki zahtevati za svoje delo določena denarna sredstva. Z drugimi besedami — šole bodo morale čimprej sestaviti svoje finančne programe. Čakati, da jim bo to naredila občina, je nesmiselno.

Petkov plenum je odkril oziroma načel vrsto splošnih in tudi specifičnih problemov. O njih bomo več pisali ob splošnem obravnavanju šolstva v škofjeloški komuni. — J. P.

Za poplavami še vihar, ki je povzročil precej škode

Preddvor, 5. novembra (S. Š.) — Sobotno deževno vreme, pomešano s snežnimi padavinami, se je proti večeru nenadoma sprevrglo. Po vsej Gorenjski je začel nenadoma pihati močan veter. Nekateri kraji so v noči iz sobote na nedeljo doživeli pravcati vihar. Zlasti hudo so bili prizadeti kraji pod Kriško planino, pod Storžičem in Krvavcem. Veter, ki je pihal s hitrostjo 100 in več kilometrov na uro, je podiral kozolce, razkrival strehe, podiral drevje in trgal žice električne napeljave.

Prebivalci pod gorami to noč niso imeli mirnega počitka. V Preddvoru in okoliških vaseh so pripovedovali, da tako hudega viharja zlepa ne pomnijo. Na planem je človek vetru komajda kljuboval. Hiše so se stresale v temeljih in strešna ogrodja so škrtala in pokala. Kar ni bilo dobro pritrjeno je odneslo. Veter je bil ponekod tako močan, da je trgal s streh celo z vijaki pritrjeno opeko.

Škodo, ki jo je to noč prizadejal vihar, trenutno ni moč ugotoviti. Nobenega dvoma pa ni, da je precejšnja.

To noč je po višje ležečih krajih tudi močno snežilo. Pri državni meji na Jezerskem je zapadlo pol metra snega, v Kranjski gori in v Planici 15 centimetrov, na Pokljuki 20 do 25 centimetrov. Cesta na Vršič ni prehodna, enako nekateri gorski prelazi.

Blejski grad navdušuje

Bled (M. S.) — Pretekli teden je bila v Opatiji zaključena letna skupščina svetovne organizacije potovalnih agencij »WATA«. Udeleženci skupščine so si med drugim ogledali tudi Bled, kjer jih je prav posebno navdušila in tudi presenetila ureditev blejskega gradu.

OBRAZI IN POJAVI

Kaj boš s tem!

To se je zgodilo v Kranju. Čez Trg revolucije je šla neka starejša ženica. Prišla je iz gornjega dela mesta. Kar na lepem sredi gladke ploščadi — se je dobesedno zgrudila na tla.

Prav zraven nje, v isti smeri sta šla tudi dva mlada moška in na ves glas kramljala. Ko se je ženica zgrudila na tla, sta nekako podzavestno obstala. Eden se je hipoma obrnil nazaj in hotel pomagati. Toda drugi ga je sunkoma potegnil naprej in dejal: »Pusti jo! Kaj se boš s tem motil po cesti!« In odšla sta naprej.

Na pomoč je prihitel mlajši moški, ki je bil malo dalje v družbi z ženo in otrokom v vozičku. Pomagal je stari ženici, da je počasi vstala. Med tem je prišlo tudi že več drugih ljudi, čeprav morda bolj iz radovednosti kot iz pripravljenosti na pomoč, ki pravzaprav ni bila več potrebna.

Ženica je tako nerodno padla, da je bila močno krvava po obrazu. Bila je zmedena in slabotna. Pomagali so ji, da je sedla. Kako se je z njo končalo, ne vem. Morda bi o tem vedeli povedati na nezgodni postaji. Toda tu gre za prav enega izmed njih, ki ženici odnos dveh mladeničev, pravzaprav hotel pomagati.

Ko sem to pripovedoval drugim, so se nekateri čudili mojemu zgražanju, češ da to ni osamljen primer. Pravili so za dogodek, ko si je neka žena izvila nogo in dobesedno čepela na cesti, a se nihče izmed mimoidočih ni zmenil zanjo.

Tako obnašanje ni na mestu, in mislim, da je odraz duševne plitkosti. — K. M.

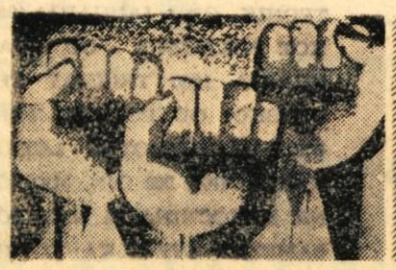

20 LET LJUDSKE REVOLUCIJE

Boj s frakcijami

Dne 7. novembra 1928 se je začel v Dresdenu (Nemčija) IV. kongres KPJ. To je bil začetek odločnega boja znotraj partijskih vrst proti frakcionaštvu. To akcijo je začel tovariš Tito med komunisti zagrebške organizacije, ki je potem poslala zahtevo Kominterni, naj pomaga odstraniti notranje spore in utrditi enotnost. Kominterna je poslala tako imenovano Odprto pismo v razpravo vsem organizacijam. Tako je na kongresu v Dresdenu prišlo do ostre obsodbe frakcij. Zamenjali so tudi vodstvo. Za organizacijskega sekretarja je bil izvoljen Djuro Djaković, ki se je vneto zavzemal za notranjo utrditev partijskih vrst. Dasi je dva meseca kasneje takratni režim močno udaril po delavskem gibanju z znano »šestojanuarsko diktaturo«, je pomenil IV. kongres v Dresdenu močan korak k utrjevanju KPJ.

Ponoči med 7. in 8. novembrom

Sedmega novembra (25. oktobra po starem koledarju) 1917 leta so boljševiki strmoglavili takratno vlado Kerenskega in vzpostavili sovjetsko oblast. Prvič v zgodovini je zmagala socialistična revolucija. Že tisto noč so izdali dekret o miru, s katerim so pozvali vse vojskujoče države, da bi sklenili mir. Sledil je dekret o zemlji, s katerim so odvzeli zemljo veleposestnikom in jo izročili kmetom. Nekaj dni zatem je sledil dekret o samoodločbi narodov na območju Rusije oziroma Sovjetske zveze in dekret o nacionalizaciji industrije, bank, železnic in zunanje trgovine.

Smrt ob minometalcu

Pred sedemnajstimi leti - 7. novembra 1944-se je po vseh partizanskih enotah kot blisk raznesla novica, da je padel eden izmed najhrabrejših voditeljev - generalni poročnik Franc Rozman -Stane, komantant Glavnega štaba NOV in POS. Nihče ni mogel verjeti , da se je to res zgodilo zakaj mnogi so se ga spominjali iz najtežjih bojev po Španiji in pri nas, kako je znal z izredno taktiko varovati sebe in druge. Tokrat pa je našel smrt čisto nepričakovano - ob preizkušanju novega minometalca (zraven Glavnega štaba, ki je bil pri Črnomlju.

Tito pred sodiščem

Dne 6. novembra 1928 leta se je začel v Zagrebu sodni proces proti Josipu Brozu, ki je bil obtožen protidržavnega oziroma komunističnega delovanja.

Ljudje in dogodki

Hladna vojna v zraku

V politični areni že dolgo ne presenečajo ljudi nepričakovani premiki. Vsakdanja uporaba političnih norosti se je tako udomačila, da je nesmiselnost edini izraz vsega, kar na tem torišču počnejo velike sile. Konec preteklega tedna je bila v političnem odboru Generalne skupščine izglasovana resolucija šestih nevezanih držav, ki so jo predlagale Indija, Jugoslavija, ZAR, Gana, Etiopija in Nepal, o nadaljevanju prostovoljnega moratorija za atomske poskuse. Vsebina resolucije predlaga, da bi velike sile, ki razpolagajo z jedrskim orožjem, prostovoljno opustile jedrske poskuse. Za pobudo šestih držav je glasovalo 72 držav. Predstavniki 21 držav, med katerimi so bile vse sile, pa so glasovali proti.

Izid glasovanja v političnem odboru odkriva, kako izenačeno je v bistvu politično licemerstvo velikih sil. Ob tem glasovanju so se našli na nasprotni strani vsi, ki imajo v svojih vojaških skladiščih zaloge jedrskega orožja. Od teh držav pa v prvi vrsti zavisi usoda sveta in človeka. Hkrati je odnos velikih držav do tako pomembnih problemov le same sebi lažejo v obraz, ko utrdil prepričanje, da velike sile ne morejo omejiti samo na kongresne razprave, parlamentarna prerekanja in na izjave vodilnih državnikov. Kadar je treba žrtvovati kakšno dejanje pomirjevalni politiki, jezik velikih držav vedno odpove. Izid glasovanja kaže, da o tem ne odloča samo ugled moči in diplomatskega dobičkarstva. Zakaj v tako pomembnih stvareh ni mona vsa usta razlagajo svoje miroljubne oporoke. Skrb za preprečevavnje jedrske vojne se ne prsi, češ znanstvenikom ne smemo zameriti, če so se zmotili pri izračunu njene moči, je eksplodirala nekje bogu za hrbtom. Svet je bil o tem obveščen po zvišani stopnji radioaktivnih delcev v ozračju. Odgovornosti za to pa ni nihče prevzel. Matematično so izračunali, da je zadnja sovjetska superbomba imela takšno moč, da bi na vsakega prebivalca na svetu odpadlo približno 20 kg klasičnega eksploziva. Niso se še polegli goče igračkanje in slepomišenje. Po stališčih v svetovni organizaciji pa kaže, da je skrb za mir povsem prešla v roke neblokovskih držav in da so velike države včlanjene v to organizacijo samo zato, da vsako stvar ob pravem času preprečijo. Vsaka pobuda na žalost ostane tako neučinkovita, ker velesile, ki imajo v svojih rokah ključe, niso pripravljene odkleniti ključavnic.

Medtem so Rusi že 23-krat raztresili atomske oblake z radioaktivnim prahom. Velika bomba, o kateri so v kremeljski dvorani govorili s trkanjem na delci radioaktivnih padavin, že so iz Amerike prišli glasovi, da so kot protitežo sovjetski »megatonki« iznašli bombo, ki ne uničuje ničesar drugega, kakor človeka. Nobena druga stvar, niti papir znanstvenika na pisalni mizi pri eksploziji ni uničen, uničuje pa v estronomskih številkah ljudi.

Kdo v takšnem vzdušje še pričakuje, da narodi verjamejo v politično modrovanje velesil, da je moč orožja edino sredstvo za mednarodno vernost in da je z superbombami mogoče preprečiti izbruh nove vojne? O kakšni varnosti je pravzaprav lahko sploh še govora, ko pa so statistično izračunali, da po količini dosedaj izvršenih atomskih poskusov odpade na vsakega prebivalca zemlje 20 ton razstreljiva .Za primerjavo povemo lahko samo, da so zavezniki v drugi svetovni vojni vrgli na Nemčijo dva in pol milijona ton bomb. Ni potem niti malo slučajno, če se ugledni znanstveniki sprašujejo, ali ni človeštvo prišlo na križišče, kjer lahko zbira med življenjem in smrtjo. Zelena luč, ki vodi v smrt, se po mnenju večine že prižiga z množičnimi atomskimi poskusi.

Kaj bi se zgodilo, če bi naenkrat uporabili vsa nakopičena orožja? Z veliko natančnostjo so izračunali ceno smrti v novi vojni. Oprema rimskega vojaka je stala po sedanjih računih 0,75 dolarja. Ta cena se je v dvatisočletjih dvignila za tisočkrat. Smatrajo, da je danes na svetu pod orožjem 20 milijonov vojakov. Približno toliko delavcev dela v tovarnah, ki vzdržujejo te vojake. Ali ni to previsoka cena za uničevanje človeštva.

Zdravko Tomažej

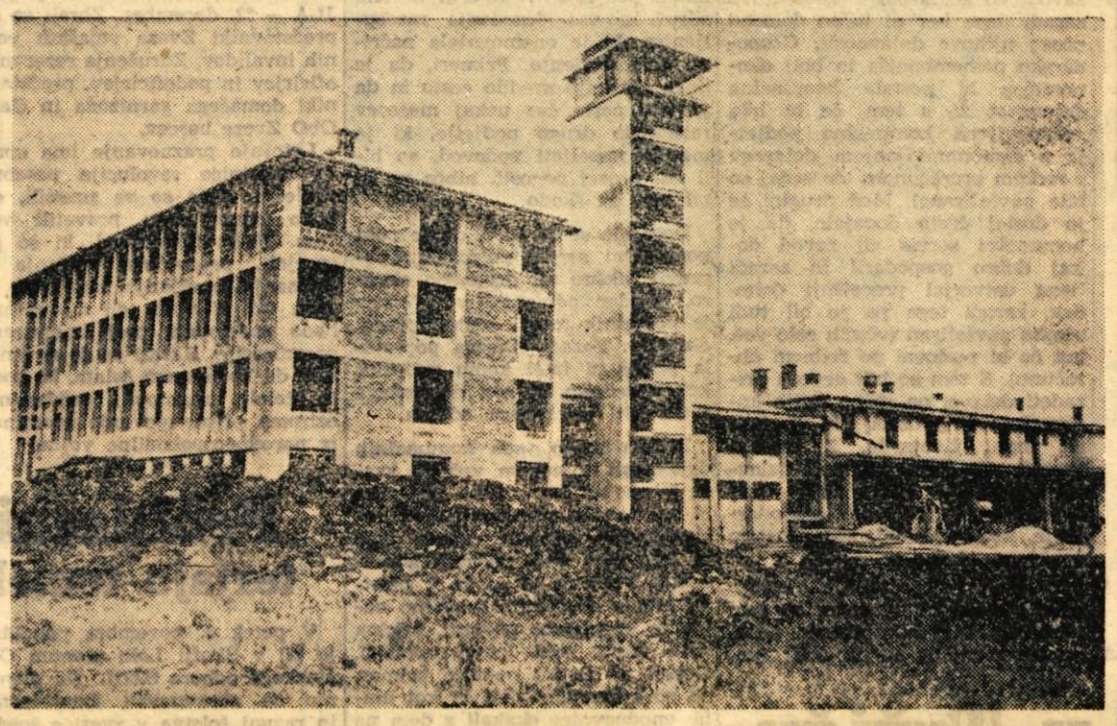

Gradnja Okrajnega gasilskega doma v Kranju dobiva svojo dokončno podobo. Del prostorov bodo usposobili za vselitev do konca tega leta. Vanje se bo preselila poklicna gasilska četa, saj sedanji prostori še daleč ne ustrezajo zahtevam gasilske službe. Otvoritev celotnega doma pa bo 1. maja prihodnjega leta. V domu, ki bo veljal okrog 200 milijonov dinarjev, bodo dobile prostor naslednje organizacije: Okrajna in Občinska Gasilska zveza, Gasilsko društvo Kranj, gorska reševalna služba in civilna zaščita. V enem traku pa bo dobil prostore tudi Državni zavarovalni zavod

BELEŽKA

Nezaupnica gostu

Pretekli četrtek popoldne sem se mudil na Jesenicah. Mimogrede sem zavil tudi v kavarno hotela Korotan in naročil turško kavo. Postregli so mi dokaj hitro, hudo pa me je začudilo tole. Komaj je natakar postavil predme skodelico, me je že pozval, naj plačam. Sicer pa je to storil čisto vljudno. Rekel je: »Lahko kasiram, prosim?« Brez besede sem mu odštel 40 dinarjev in primaknil nekaj drobiža za napitnino. Tega, da sem moral plačati kavo, še preden sem jo popil, le nisem mogel mirno preboleti. Pogledal sem po kavarni. Gostov je bilo le 12. Vsekakor premalo, da bi ta ali oni gost lahko neopazno zapustil lokal, ne da bi plačal zapitek.

Naj bo tako ali drugače: tak način »kasiranja« se mi ne zdi povsem primeren. Od tu dalje pa lahko razmišljamo o kulturni postrežbi v gostinskih lokalih. Ta pojem je namreč zelo razteglji v in ga zato ne kaže vsiljevati zgolj trgovski mreži. Hudo radoveden pa sem, kdo je prišel na misel, da so v Korotanu uvedli »kasiranje«, brž ko gost dobi naročeno in ne šele na željo gosta. — S. Š.

Ob konferenci osnovnih organizacij ZK v Železarni

Novi pogoji za delo

V drugi polovici oktobra so se začele v jeseniški Železarni konference osnovnih organizacij Zveze komunistov. Z decentralizacijo podjetja na 31 ekonomskih enot, so nastali tudi novi pogoji za delo osnovnih organizacij Zveze komunistov. Potrebo po reorganizaciji sedanje strukture osnovnih organizacij je pokazala že letna konferenca komunistov v Železarni. Zato komunisti v Železarni menijo, da bo najbolje, da bi bila v vsaki ekonomski enoti tudi osnovna organizacija Zveze komunistov.

V novoustanovljenih ekonomskih enotah se iz dneva v dan pojavljajo problemi, ki zahtevajo precej aktivnega dela političnih organizacij oziroma sodelovanja vseh proizvajalcev.

Prav na konferencah osnovnih organizacij komunisti kritično ocenjujejo svoje delo v tem letu. Razumljivo je, da je nemogoče v tako kratkem času oceniti uspehe in pomanjkljivosti v ekonomskih enotah, lahko pa zapišemo, da so komunisti v Železarni s svojo aktivnostjo precej pripomogli k decentralizaciji.

Razen ocene svojega dela v Železarni na konferencah osnovnih organizacij obravnavajo tudi tisti del programa Komunistične partije Sovjetske zveze, ki se nanaša na gradnjo socializma v Jugoslaviji. Po doslej znanih podatkih vse konference ugotavljajo, da je pot, po kateri gradimo socializem pri nas, pravilna in da najbolj ustreza našim pogojem.

Komunisti v Železarni obsojajo enostransko oceno stanja v Jugoslaviji. Obsojajo tudi grobe izpade nekaterih vodij delegacij na XXII. kongresu KP SZ proti Jugoslaviji — M. Živkovič

Živahna razprava o dejavnosti

Kulturno-umetniško društvo Jelovica na Češnjici v Selški dolini je imelo svoj redni letni občni zbor. Udeležili so se ga predstavniki Kmetijske zadruge, podjetja Jelovica in zastopnika okrajnega in občinskega sveta Svobod. Kljub temu, da udeležba na zboru ni bila dobra, so v živahni razpravi ocenili dosedanje delo. Društvo se že več let bori za prostore. Povedali so, da bi z večjim razumevanjem pristojnih organov te prostore že zdavnaj dobili v Zadružnem domu. Tako pa se morajo še vedno sestajati v gostilni. Razen tega so zelo kritično ocenili tudi prosvetni kader in njegovo delo izven šole. Dokaz za neaktivnost teh ljudi je že v tem, da se niti eden ni udeležil občnega zbora. Ugotovili so, da bi morali biti prosvetni delavci tesneje povezani z okoljem. Težko si človek namreč predstavlja, kako naj bo prosvetni delavec hkrati družbeni delavec, če dela le v svojem ozkem strokovnem področju.

Zelo kritično so ocenili tudi Delavsko univerzo v Železnikih. Udeleženci so se zavzemali za samofinansiranje Delavske univerze, niso pa se mogli sprijazniti s ceno predavanj. Eno predavanje na primer v šolah za življenje velja 5.000 dinarjev.

Kljub problemom je društvo doseglo dokajšnje uspehe. Dobro so delale dramatska, pevska, šahovska in knjižničarska sekcija. Zelo razveseljivo je, da je društvo pridobilo v svoje vrste več mladih ljudi. V prihodnje bodo posebno skrb posvetili klubskemu življenju (če bodo dobili prostore). Ob zaključku občnega zbora so tudi sklenili, da se dosedanji KUD preimenuje v DPD Svobodo. — T. A.

V Trebiji težave s prostori

Pretekli teden je bil v gostišču Pod planino občni zbor prosvetnega društva na Trebiji. Udeležba ni bila velika, zbora so se udeležili skoraj vsi aktivni člani. V to društvo se je v zadnjem času vključilo precej mladih ljudi. Društvo ima, tako kot pretežna večina ostalih društev, probleme s prostori. Dom, ki so ga zgradili prebivalci skupno s Kmetijsko zadrugo, dobiva namreč novega gospodarja. V preteklem letu je društvo skupno s šolo in družbenimi organizacijami pripravilo več proslav, akademij in je vsestransko skrbelo za kulturni napredek Trebnja in vaščanov. Pretežno so se ukvarjali z dramatiko. Vsako leto z uspehom uprizorijo nekaj dramskih del in z njimi potem tudi gostujejo. Tudi pri delu z ozkim zvočnim filmom so zabeležili lepe rezultate (tako n. pr. prirejajo komentirane kino predstave). Občni zbor je bil združen s skromnim slavjem — podelili so diplome in praktična darila najstarejšemu igralcu v društvu Francu Malovašiču iz Fužine (ta že trideset let dela pri igralski družini). Občnemu zboru sta prisostvovala tudi zastopnika okrajnega in občinskega sveta Svobod. — S. O.

V obrtno industrijskem podjetju Oleps na Sovodnju izdelujejo predvsem stavbno pohištvo

Obračun mladinskega aktiva »Tomaž Godec«

Premalo pomoči starejših

Bohinjska Bistrica (S. P.) — Osnovna organizacija LMS v lesnem obratu »Tomaž Godec« je pred dnevi dajala obračun svojega dela v preteklem letu. Dosedanji predsednik Zdravko Klemenčič je v poročilu poudaril, da je bilo delo mladih premalo uspešno na družbeno-političnem področju, bolj pa se je mladina uveljavila pri prosvetnem delu in v športu. Na konferenci so precej govorili o uveljavljanju mladih v samoupravnih organih. Zato so ' za v prihodnje zastavili nalogo, da se je tesneje povežejo s temi organi v podjetju; pripravili bodo tudi več predavanj in tako skušali poživiti delo mladinskega aktiva, saj vključuje preko 90 mladih delavcev.

Žal pa se konference kljub vabilu niso udeležili predstavniki ostalih organizacij v podjetju, razen predsednika sindikalne podružnice. Mladi se zato upravičeno vprašujejo, kako naj bo njihovo delo uspešno, če ne dobijo podpore starejših tovarišev. Na te tudi odpade del krivde za dosedanje neuspehe. Da bi se odnosi izboljšali ,so mladinci sklenili, da bodo sklicali razširjeni sestanek, na katerega bodo povabili predstavnike vseh organov tega obrata in skupno z njimi izdelali smernice za nadaljnje delo.

Novoizvoljeni 9-članski odbor bo tudi vnaprej vodil tovariš Klemenčič, ki bo skupaj z ostalim članstvom skušal popraviti slabosti dosedanjega dela.

Seja ObO Ljudske tehnike Radovljica

LT zagotoviti mesto v industriji

V VERIGI PRVO TOVARNIŠKO DRUŠTVO LT

Pred dnevi je imel občinski odbor Ljudske tehnike Radovljica svojo redno sejo, na kateri so govorili o zadnjem zletu Ljudske tehnike, ki je bil v Radovljici in izdelali nekatere zaključke, ki bodo služili organizatorjem III. zleta. Nadalje so govorili tudi o dejavnosti Ljudske tehnike v industriji, o delu brodarsko-modelarskih krožkov in o delu foto krožkov na šolah.

Udeleženci seje so ugotovili, da Ljudska tehnika v industriji nima takega mesta, kot bi ga morala imeti; niti v enem podjetju na tem območju še nimajo društva LT. Zato so sklenili, da bodo ustanovili komisijo za delo v industriji, v kateri bodo predstavniki tovarne Plamen, Iskrinega obrata v Lipnici in Tovarne verig iz Lesc. Največ možnosti za ustanovitev društva LT imajo sedaj v Verigi, zato bodo v tej tovarni ustanovili prvo tako društvo. Da pa bo društvo dobilo prave temelje za svoje delo, so sklenili sklicati sestanek organov upravljanja v tovarni in družbeno-političnih organizacij. Na sestanku bi se pogovorili o vsem, kar je potrebno za ustanovitev in delovanje takega društva. Če bodo namreč znali bodočemu društvu postaviti prave temelje, bo to lahko veliko koristilo pri vzgoji kadrov in pri tehničnih izboljšavah v tovarni.

Na seji so tudi sklenili, da bodo na šolah v Bohinjski Bistrici in na Bledu ustanovili brodarsko-modelarske krožke, ker imata ti dve šoli sedaj največ možnosti za to vrsto pionirske dejavnosti.

V šoli v Radovljici pa že pripravljajo vse potrebno za ustanovitev foto krožka. Potrebne prostore že imajo, sedaj pa jim bo ObO LT pomagal pri ureditvi temnice. Pozneje se bo omenjeni krožek verjetno priključil foto klubu »ALPA« Radovljica, ki je imel pri svojemu delu že do sedaj veliko uspehov. — R. Carman

Novo vodstvo v mlečni restavraciji

Pred kratkim je oddelek za gospodarstvo pri ObLO Tržič prejel od Mlekarne Kranj dopis s približno naslednjo vsebino:

»DS Mlekarne Kranj je sprejel sklep, da odpoveduje najemno pogodbo za prostore mlečne restavracije z zadnjim decembrom letos.«

Ker utemeljitev odpovedi ni bila najbolj razumljiva, smo se za vzroke odpovedi pozanimali v Tržiču in na oddelku za gospodarstvo. Toda tam ni bilo moč zvedeti pravih razlogov za odpoved, zato smo se pogovorili glede tega z direktorjem Mlekarne Kranj, ing. Lasičem. Zvedeli smo, da je odpoved največ posledica nenehnih neprijetnosti v zvezi z vodenjem mlečne restavracije, ker je iz sedeža v Kranju tudi dokaj težko kontrolirati delo v Tržiču. Drugega značaja pa je dejstvo, da je v Mlečni restavraciji v Tržiču več prometa z drugimi jedmi kot pa z mlečnimi izdelki.

Mlekarna Kranj in tudi Tržičani pa se zavzemajo za to, da bi bila mlečna restavracija tudi v prihodnje. Zato bi bilo treba v Tržiču rešiti vprašanje, kdo bo restavracijo vodil. Mlekarna Kranj pa je že obljubila, da je tudi v prihodnje pripravljena pomagati tržiški mlečni restavraciji s tem, da bi dobavljala vse potrebne mlečne izdelke po enakih cenah, kot so doslej. Torej bojazni, da bi ostali v Tržiču brez mlečne restavracije, ne bi smelo biti, ampak se je treba takoj lotiti vprašanja, kako bi uredili poslovanje s 1. januarjem 1962. — B. F.

NAŠ RAZGOVOR

Obisk v pozabljeni vasi

Pravijo, da na Javorniški rovt tujci nikoli ne zaidejo. Prebivalci te majhne vasi s komaj 30 raztresenimi hišami vedno negodujejo, da se za njihove robleme le malokdo zanima. Pot me je zanesla v ta hribovski predel jeseniške občine. Nekaj več kot uro hoda je tja gor. No, pa je kar šlo, Pravzaprav so bili domačini tega dne skoraj vsi še na polju, kjer so pospravljali zadnje poljske pridelke ali pa grabili listje in steljo za živino. Toda praznih rok le nisem ostal. Prijazna učiteljica [illegible] je bila takoj pripravljena kaj povedati o življenju v tej gorski vasici. V opravičilo je takole začela:

»Tu, na Javorniškem rovtu, sem v šoli zaposlena komaj mesec dni in pol. Zato naj mi domačini in drugi bralci ne zamerijo, če bom povedala o kakšni stvari bolj pomanjkljivo, ker še ne poznam dodobra vseh razmer.«

»Kako to, da ste se odločili, da boste poučevali prav na Javorniškem rovtu?«

»Dobivala sem štipendijo od ObLO Jesenice. Vedela sem, da bom morala iti na neko šolo. Zato sem si izbrala prav Javorniški rovt, za kamor sem se odločila že na učiteljišču v Tolminu. To je šola s štirimi razredi in je vpis vsako drugo leto. Letos poučujem tretji in četrti razred.«

»Kateri problem je po vašem mnenju najbolj aktualen za prebivalce Javorniškega rovta?«

»Vsak domačin bi vedel samo en odgovor: cesta. Ta je že sedaj dobra le do podnožja hriba. Naprej pa je strašno slaba, tako da ni moč priti na vrh z avtomobilom. Domačini pravijo, da je na Javorniški rovt prišel le redko kakšen avtomobil. Obljubljajo, da bodo cesto popravili, toda kdaj, še nihče točno ne ve.«

»Z dostopno cesto za avtomobile in druga prevozna sredstva bi se prav gotovo povečale možnosti za razvoj turizma. Kaj menite o tem?«

»To prav gotovo drži. Z Javorniškega rovta je lahko dostopen Črni vrh, prav tako so dostopni Golica, Valvasorjev dom, Begunjščica, Stol itd. Razen tega pa že sama vas predstavlja svojevrstno turistično zanimivost.

»Kako pa je z družabnim življenjem?«

»Prav sedaj se pripravljamo, da bomo v okviru mladinske organizacije naštudirali enodejanko »Mati«, ki jo bomo uprizorili na proslavi Dneva republike — 29. novembra. Sicer pa je družabno življenje v vasi kot je Javorniški rovt malo teže organizirati kot v kakšnem drugem naselju. Tu živijo ljudje, ki povečini delajo v Železarni, in najdejo kaj malo časa še za druge stvari.« — M. Ž.

Pravni nasveti

A. V., Bled

VPRAŠANJE: Pritožujete se glede obračunavanja nočnega in nadurnega dela v vašem podjetju in sprašujete, kako je to urejeno po veljavnih predpisih. Namesto obračunanih nadur dobivate v podjetju proste dneve, vendar se ti prosti dnevi ne delijo točno. Menite, da ste s takšnim načinom zaračunavanja nadur oškodovani.

ODGOVOR: Splošne določbe o nočnem in nadurnem delu so dobro znane. Nočno delo se sme vpeljati samo v opravičenih primerih in mora biti v skladu z veljavnimi predpisi. Za nočno delo se šteje delo med 22. in 5. uro naslednjega dne. Osebni dohodek delavca se poveča po osnovah, ki so določene v pravilniku o delitvi osebnih dohodkov, in sicer za vsako uro nočnega dela za 12,5%.

Nadurno delo sme trajati največ 8 ur na teden, vendar ne več kot štiri ure na dan. V izjemnih primerih lahko traja nadurno delo tudi več kot 8 ur na teden, če delavec v to privoli. Za nadure pripada delavcu osebni dohodek po osnovah, ki jih določa pravilnik o delitvi osebnih dohodkov — povečan za 50%. Zoper kršitve teh določb se lahko pritožite pri inšpekciji dela.

F. M., Dolina

VPRAŠANJE: Vaša znanka je na bolezenskem dopustu od februarja meseca letos. Po tem mesecu so se znatno zvišali mesečni zaslužki v vašem podjetju, bolna tovarišica pa dobiva nadomestilo plače v času bolezni še vedno po starih prejemkih, ki ji ne zadostujejo za življenje. Sprašujete, če je to prav.

ODGOVOR: Že večkrat smo na podobna vprašanja odgovorili, da se nadomestilo plače med boleznijo določi praviloma na podlagi povprečja plač s stalnimi dodatki za delo v rednem delovnem času, ki so bile izplačane v zadnjih treh mesecih pred tistim mesecem, v katerem je nastal primer, ki daje v smislu 22. člena tega zakona pravico do nadomestila.

Del plačnega sklada, ki ga naknadno razdeli gospodarska organizacija, se ne vzame v osnovo za nadomestilo, zato pa upošteva gospodarska organizacija pri delitvi plačnega sklada tudi dneve, ko je bil zavarovanec bolan, kot da bi tiste dneve delal.

Z. G., Golnik

Vprašanje: Sprašujete glede odpovednega roka. Odpovedali ste službo in bi se želeli zaposliti v novem podjetju. Skupna delovna doba znaša nekaj čez pet let. — Kmetijsko gospodarstvo, kjer ste sedaj zaposleni zahteva, da ostanete pri njih v delovnem razmerju še 2 meseca po odpovedi.

Odgovor: Zahteva kmetijskega gospodarstva, da ostanete še dva meseca pri podjetju v delovnem razmerju, je utemeljena z zakonskimi predpisi. Najkrajši odpovedni rok za delavca, ki ima skupno delovno dobo nad 5 do 10 let, je dva meseca. Po pismenem sporazumu se lahko dogovorijo krajši oziroma daljši odpovedni roki, ker pa tega v vašem primeru najbrž ni bilo, boste morali ostati pri starem podjetju še dva meseca po odpovedi.

Vedeti morate, da ima odpoved, ki je vročena do 15. v mesecu, učinek od tega dne, odpoved pa, ki je vročena po 15. v mesecu, ima učinek od prvega dne naslednjega meseca. Odpoved se daje pismeno.

PEKARNA KRANJ razpisuje delovno mesto TEHNIČNEGA VODJE.

Pogoj: 5 let prakse na tem delovnem mestu v gospodarski organizaciji. — Nastop službe takoj. — Pismene ponudbe sprejema uprava podjetja Pekarne Kranj do 15. novembra 1961 s kratkim življenjepisom in opisom dosedanje zaposlitve.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri komunalnem podjetju »Vodovod« Kranj, Koroška c. 41

razpisuje

naslednja prosta delovna mesta:

2 kovinostrugarja z večletno prakso

1 nekvalificiran delavec za pomožna dela v strojnem obratu

1 referent za vodarino (znanje strojepisja)

Osebni prejemki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Ponudbe je treba poslati na upravo podjetja. Nastop službe je možen takoj. — Podjetje ne razpolaga s stanovanji.

mali oglasi

Malih oglasov, ki niso plačani vnaprej, ne objavljamo. Vsaka beseda velja: preklici in čestitke po 60 din, ostalo po 30 din. Osmrtnice v okvirju 5 tisoč din, brez okvirja 3 tisoč din. Naročniki imajo popoust.

prodam

Prodam garažo v centru Kranja. Naslov v oglasnem oddelku 4352

Ugodno prodam sobno pohištvo. Ogled v četrtek in ob nedeljah popoldan. Alojz Malovrh, Kopališka 14 a, Kranj 4353

Prodam parcelo na Klancu. Poizve se: Trubarjev trg 5, Kranj 4354

Prodam voliča, dve leti starega, 360 kg ali zamenjam za kravo. Janez Delavec, Mače 1, Preddvor 4355

ostalo

Tistemu, ki mi v Kranju preskrbi enosobno stanovanje, dam 200 tisoč din nagrade. Naslov v oglasnem oddelku 4357

Na Hujah, pred cerkvijo, sem **našel ženski dežnik.** Dobi se: Branko Mivšek, Huje 2, Kranj 4358

DPD SVOBODA KRANJ organizira plesni tečaj za začetnike, vsak ponedeljek ob 19. uri v Delavskem domu, vhod št. 4. Vpisovanje vsak ponedeljek, petek in soboto od 17—18 ure.

kupim

Kupim dobro ohranjen »Fiat« 600 D. Naslov v oglasnem oddelku 4356

S sodišča

LAHKOMISELNOST GA JE VELJALA

Aprila letos je v dopoldanskih urah P. H. vozil tovorni avtomobil na cesti Kranj — Žabnica. V Srednjem Bitnju, ko je prehiteval dva pešca, ki sta šla vzporedno in sta zavzela okoli en meter desne strani cestišča, se ni izognil. Z zadnjim delom avtomobila je oplazil enega pešca, ki je ob tej priložnosti dobil hude telesne poškodbe. Obtoženec se je zagovarjal, da je imel na levi strani dovolj prostora, vendar je bil preveč lahkomiseln, ko je mislil, da se bo nesreči vseeno izognil. Zato je bil obsojen, ob upoštevanju priznanja in ostalih olajševalnih okoliščin, na 3 mesece zapora pogojno za dobo dveh let.

Nepošten natakar

E. O. je bil zaposlen kot natakar v nekem planinskem domu na Gorenjskem. V času od 13. januarja do 5. februarja si je na škodo doma prisvojil neugotovljeni znesek denarja, najmanj pa 68.150 dinarjev. Ob poizvedbah in tudi na glavni obravnavi je obtoženec dejanje zanikal. V svoj zagovor je navedel, da so bile že v samem poslovanju doma razne pomanjkljivosti.

Sodišče je prišlo do zaključka, da si je obdolženi ta znesek res prisvojil, kot ga je obremenjevala obtožba. Do tega spoznanja je sodišče prišlo, ker je obdolženi dejanje v preiskovalnem postopku priznal. Ob upoštevanju, da gre tu za mlajšega človeka, ga je sodišče obsodilo na 5 mesecev zapora, in to pogojno za dobo 5 let. Razen tega mora E. O. oškodovanemu domu povrniti znesek 68.150 dinarjev.

Iztrgani blagajniški računi

Lani je bil S. B. poslovodja krojaške delavnice. Od vplačila za razna krojaška dela si je obtoženi S. B. prisvojil najmanj okoli 87.000 dinarjev. Ko je S. B. v drugi polovici oktobra lani zvedel za kontrolo svojega poslovanja, je iz blagajniške knjige za krojaška dela iztrgal 11 listov, iz knjige za šiviljska dela pa 18 listov. Od teh jih je nekaj uničil, ostale pa so našli ob kontroli.

Zaradi prisvajanja denarja se je obdolženi zagovarjal, češ da je delal nadure, a mu niso plačali. To se je izkazalo kot neresnično. Tudi zasežene knjige so pokazale, da gre v tem primeru za protipravno prilaščanje denarja. V knjigi je bilo več zneskov zbrisanih in popravljenih in, kot smo že omenili, celo iztrganih. Sodišče ga je obsodilo na 7 mesecev zapora, razen tega pa mora vrniti oškodovanemu podjetju 87.000 dinarjev.

VDRLI V ZAPRTO STAVBO

V začetku julija letos je F. S. nekaj pomagal pri svojem sosedu. Pri odhodu je vzel ključ njegovih vežnih vrat. V času, ko je šel njegov sosed na morje, je F. S. izkoristil njegovo odsotnost. S pravim ključem je prišel v njegovo stanovanje, od koder je odnesel večjo količino salame v vrednosti okoli 50 tisoč dinarjev. Nekaj salame je prodal. Obtoženec je dejanje priznal. Sodišče ga je zaradi velike tavine obsodilo na 4 mesece zapora.

OŠKODOVAL JE SORODNIKA

F. P. je v stanovanju svojega sorodnika pri Tržiču vzel iz omare denarnico s 4 tisoč dinarji, iz ročne torbice sorodnikove žene pa 2500 dinarjev. F. P. je dejanje priznal in v zagovoru navedel, da je denar vzel zato, ker je bil v zadnjem času brez zaposlitve. Ugotovljeno pa je bilo, da obdolženec rad kvarta in da denar rabi za kvartanje.

Ob upoštevanju teh okolnosti in tega, da je obdolženec nagnjen k tovrstnim dejanjem, ga je sodišče obsodilo na 4 mesece zapora.

S STOLOM GA JE PO GLAVI

F. P. je bil 6. septembra letos v gostilni na Sovodnjem. Tu se je pričel prepirati z J. T., zgrabil je za stol in z njim udaril po glavi F. M., ki ju je skušal pomiriti. Obdolženec je priznal, da je zgrabil za stol, ni pa se spomnil, da je koga udaril. Priče pa so jasno povedale, da je obdolženec udaril oškodovanca. Obsojen je bil na 3 mesece zapora, pogojno za dobo enega leta.

NESREČE

Vinjen za volanom

V petek, 3. novembra, ob 11. uri ponoči je prišlo na cesti I. reda pred železniško postajo na Jesenicah do prometne nesreče. Žal moramo tudi to pot ugotoviti, da ji je botroval alkohol.

Leopold Grelja z Jesenic se je s svojim osebnim avtomobilom KR-39-24 peljal mimo železniške postaje. Pred njim pa je vozil z osebnim avtomobilom KR-39-13 Anton Medja z Jesenic. Nenadoma pa je Medja spremenil smer vožnje, ne da bi to nakazal s smerinim kazalom. Za umik ali za zaviranje je zmanjkalo časa in Grelja je trčil v Medjev voz. — Materialna škoda na obeh avtomobilih znaša 180.000 dinarjev, medtem ko je telesne poškodbe utrpela le Marija Grelja. Avtomobila sta bila dovolj poškodovana, da nista mogla sama odpeljati s kraja nesreče. Pri odvzemu krvi so ugotovili, da je bil Anton Medja precej vinjen.

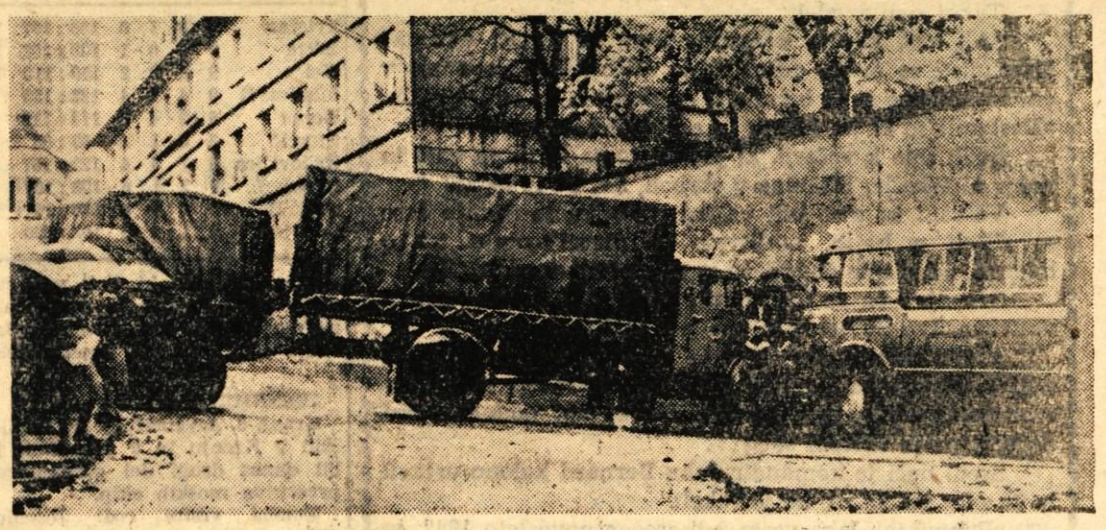

KRANJ, 4. NOVEMBRA (S. Š.) — Danes dopoldne — nekaj pred 10. uro — se je na cesti I. reda, ki vodi skozi mesto, zaustavilves tranzitni promet. Do zastoja je prišlo v vrinjem ovinku na Jelenovem klancu. — Tovornjak s prikolico »Globus« Špedicije iz Ljubljane se je spustil po klancu navzdol. Ko je voznik začel zavirati, je težko obložena prikolica (verjetno zaradi slabih zavor) preveč pritisnila na zadnji del tovornjaka in ga zasukala čez cesto. Dogodek sicer ni izzval druge nesreče, zastoj v prometu pa je bil precej mučen, saj se je vzdolž vse ceste nabrala dolga kolona motornih vozil

Hans Werner Richter 42

PORAŽENI

Pred vrati so stali ameriški vojaki z naperjenimi brzostrelkami.

Našli so pripravne ležalne mreže, ki jih je bilo treba pritrditi na kavlje. Pričel je Grundmann z dvema mrežama in dejal:

»Naprej, skupaj se morava naseliti v kakšnem kotu.«

Pritrdila sta mreži in legla drug zraven drugega. Grundmann je obesil nad glavo čelado, zvil plašč namesto blazine in planil v mrežo.

»Na svidenje, Evropa,« je dejal.

Prišla sta Konz in Santo in legla za nadstropje više. Vsi so se smejali in bili veselo vznemirjeni.

»Če dobimo kaj dobrega za v usta,« je dejal Konz, »se lahko, kar se tiče mene, vozimo tudi štiri tedne.«

»Saj toliko bo tudi trajalo,« je dejal Guehler.

Potem je prišel Buchwald. Smejal se je z malimi, živahnimi očmi.

»Imate rešilne pasove?«

»Rešilne pasove?« je vprašal Grundmann.

»Ako nas potopijo podmornice, veš. Vsekakor pa se tukaj brigajo za našo varnost.«

Ležali so v mrežah in pričakovali odhod ladje.

Zvečer so delili prvo hrano.

»Malo je,« je dejal Konz.

Iz kuhinje je prišel Santo in potrepljal Konza po hrbtu:

»In to samo dvakrat dnevno.«

»No, to bo lakota,« je dejal Konz.

Ležali so in čakali na odhod ladje. V prostoru je postalo zadušljivo.

Okna so bila zaprta. Samo del ujetnikov je dobil viseče mreže. Ostali so ležali po tleh, pod stopnicami, povsod v ozkih prostorih, stisnjeni drug poleg drugega.

Zvečer so zaslišali povelja na palubi. Potem žuborenje vode ob stenah in brnenje strojev.

»Odhajamo,« je dejal Grundmann in dregnil Guehlerja, ki je z odprtimi očmi ležal na hrbtu. »Imaš tudi ti svečane občutke?«

Guehler ni odgovoril. Čutil je, kako ladja drhti v ritmičnem brnenju strojev. Zdelo se mu je, kakor globok vzdihljaj živali, preden plane v neznano.

XVIII.

Neskončno počasi so pluli prek Sredozemskega morja. Okna so odpirali samo za nekaj ur dnevno. Tedaj so stali tesno drug ob drugem na stopnicah in vdihavali svež morski zrak. Pred vrati so stali ameriški vojaki s pripravljenimi brzostrelkami. Nekega jutra so videli v daljavi megleno obalo Severne Afrike, toda na palubo niso smeli. Po cele dneve so posedali v zadušljivem zraku srednjega dela ladje. Obroki hrane so bili manjši. Skrčeni od gladu so ležali v visečih mrežah in se le redkokdaj premaknili. Le kadar so jim odprli vrata, so se utrujeni zibaje opotekali do stopnic in se prerivali ter gnetli, da bi videli morje. Neke noči so prepluli Gibraltarsko ožino. Grundmann je zamenjal čelado za cigarete. Ležali so v visečih mrežah in kadili.

»Zakaj neki nas ne pustijo na palubo, mar se nas še vedno bojijo,« je dejal Grundmann.

»Baje so nekateri s prejšnjih transportov tod poskakali v morje, da bi splavali do španske obale.«

»Bedasto,« je zamrmral Grundmann. »Mar je sploh še kdo tako bedast.«

Med iskanjem tobaka je Guehler odkril v žepu majhno podobico Madone, ki mu jo je dala ženska na kolodvoru, preden je odšel na fronto. Radovedno je ogledoval majhno pokončno pisavo.

»Razumeš italijansko?« je vprašal Grundmanna.

»Niti besede,« je dejal Grundmann.

»Kaj pa sploh znaš? Niti angleško ne znaš pošteno.«

»Kaj je s to podobico?«

»V Terraccini mi jo je dala neka ženska, pa ne znam prebrati.«

»Ženske me ne zanimajo, brigam se samo za hrano. Zamisli si takole pošten zrezek, velik kot krožnik...«

»Zna Santo italijansko?«

»Vprašaj ga, menda zna.«

Santo se je nagnil iz mreže nad njima.

»Kaj bi rad?« je vprašal Santo.

»Razumeš italijanščino?«

»Da, daj sem!«

Guehler mu je dal podobico. Slišal je Santovo mrmranje.

»No?« je dejal Guehler.

»Kje si jo dobil?«

»V Terraccini. Majhen spomin.«

Santo je skočil iz mreže. Ce je stal pokonci, se je lahko naslonil na Guehlerjevo mrežo.

»Tiho ti moram povedati.«

»Je tako važno?«

Guehler se je radovedno obrnil k njemu in dejal:

»To je bila prekrasna ženska. Sovražila je vojno in tudi nas. Toda znala je razlikovati med vojnami, ljudstvi in ljudmi. Imela je prav ozek obraz, takole ozek.«

»Oh, poznam italijanske ženske,« se je smejal Santo.

»Ne, takšne ženske ne poznaš, vsak narod ima le malo takšnih žena.«

Spet jo je videl pred seboj, kako teče v mlečno beli svetlobi ognjenih drevesc pod širokim nebom.

»Nas je sovražila?« je vprašal Santo.

»Da in morda je prav zato, ker me je ljubila, sovražila našo surovost in samoljubnost. Vedela je, da bomo zgubili vojno in nam to tudi želela.«

»Nacistom?«

»Ne, nam vsem, nam, ki smo z vojaškimi škornji tlačili njeno deželo.«

»Toda, mar nismo tudi mi proti vsemu temu gnoju, prav tako, kakor ona?«

»Zanjo bomo vedno branilci nečesa, kar je zločin.«

»Tudi če se tega branimo. Tudi, ako se proti njemu borimo.«

Santo je molčal. V rokah je obračal majhno Madonino podobico.

»Tebi je vsekakor želela dobro.«

»Zakaj? Kaj piše na njej?«

»Naj te Madona varuje v boju.«

Guehler ni ničesar dejal. Pogledal je Santa, mu vzel podobico iz roke in očarano gledal pokončne črke.

»Mar je to... ne, neumnost,« je dejal zatem.

»To je talisman,« je dejal Santo, »talisman včasih izpolni, kar obljublja.«

Santo je odšel po prostoru, ki se je pozibaval. Oprijel se je mrež in skakal preko onih, ki so ležali po tleh.

Guehler je držal v rokah podobico. Pred seboj je videl črne oči v zadnjih urah na kolodvoru v Terraccini.

Ne, takrat ni prav storil. Moral bi ji kaj reči, kaj dobrega, tolažilnega, pa je le molčal in nekaj jecljal.

»Naj te Madona varuje,« je pomislil, »Madona.«

Vzel je podobico in jo spravil v notranji žep plašča. Zraven sebe je slišal Grundmanna, ki je mrmral angleške besede. Zbrali so vse svoje znanje angleških besedi in jih zapisali. Grundmann si je vtepel v glavo, da bo onstran morja obiskoval tehnično fakulteto. Pozabili so, da so ujetniki.

Ponoči so cele ure sedeli na stranišču in se pogovarjali o Ameriki. Bili so vedno dalje od vojne. Včasih so se prepirali o politiki. Le redkokdo se je zavzel za Hitlerja.

DOKUMENTI! DOKUMENTI! DOKUMENTI

IVAN JAN 31

CANKARJEVCI

Toda to sta bili samo največji skupini. Pri tem premiku je poveljstvo mislilo tudi na varnost in tudi na akcije ni pozabilo. Manjšo skupino so poslali v dražgoško strmino že nekaj prej, da bi si ogledala vas in pripravila stanovanja za ostali bataljon, četrta skupina pa je šla minirat železniški most pri Besnici. Te sta vodila vodnika Franc Biček in Rudi Robnik, skupino kakšnih 50 mož pa komisar Ivan Bertoncelj, ki je bil doma na Dobravi in so mu bile tamkajšnje razmere dobro znane. Naravnost v Dražgoše je odšla v glavnem II. četa. Ta del bataljona je prišel v vas na Silvestrov večer, ostali dve skupini pa sta prišli za njo.

Ob tem pohodu še ena zanimivost. Ob podobnih imenih se srečamo z ugotovitvijo, da je bilo veliko cankarjevcev v najožjem sorodstvu. Iz nekaterih družin sta bila kar po dva, po trije ali celo po štirje. Tudi cele družine so bile vmes. Tako so bili med njimi kar štirje bratje Ravnikarji s Križne gore, trije bratje Kavčiči iz Škofje Loke, trije Žakljevi fantje iz Žirov, Narigarjeva družina — oče, sinova in hči z vnukom — z Bukovega vrha, trije Benedičiči z Jesenic, Galičiči in Omani iz Hotavelj, oče in sinova Kovačič iz Kranja, brata Štularja iz Ljubnega, brata Dežmana iz Lesc, brata Jelovčana z Malenskega vrha, Gregor Rupnik in 16-letni sin ter še nekaj drugih. Tako je velik del cankarjevcev povezala poleg uporniške misli tudi sorodstvena vez. V veliki meri so bili ti ljudje že predvojni komunisti in skojevci, ali vsaj simpatizerji Partije in njeni aktivisti, ki niso varčevali z napori. Boj, ki je potem sledil v Dražgošah in kakršnega dejansko niso pričakovali, je bil še bolj dramatičen tudi zaradi teh sorodstvenih vezi. Ljudje so se tolkli še bolj zagrizeno in mimogrede premagovali v sebi skrbi za svojce, ki so bili v smrtni nevarnosti. Kako težko je gledati ranjenega brata, umirajočega očeta ali sina, a mu sredi žvižganja zavratnih krogel, sredi najhujše zime ni bilo mogoče včasih pomagati z ničemer drugim, kot morda s strelom, ki je dragega človeka rešil nadaljnjih muk in negotovosti! Čustva je bilo takrat treba zatreti, kajti sovražnik ni nikoli okleval.

Toda vrnimo se k skupinam, ki so na razne načine prihajale v Dražgoše.

Nekaj borcev I. čete je prišlo tja — in sicer na Peči — že podnevi zadnjega dne leta 1941. To je bila nekakšna predhodnica. Pikcov oče iz Dražgoš se prihoda teh partizanov takole spominja:

»Ko sem se na Silvestrovo v mraku vrnil s svoje običajne vožnje z Jelovice, kjer smo vozili les, me je na moje veliko začudenje žena pričakala že na pragu. Nekaj me je spreletelo, nekakšna čudna slutnja. Moralo se je zgoditi nekaj nenavadnega.

Takoj sem zvedel.

»Ali veš, kaj je v »guni« vasi, na Pečeh novega? Komunisti so prišli, gošarji!« je zaskrbljeno povedala v eni sapi. Roke si je brisala v predpasnik in nadaljevala: »Nastanili so se po hlevih in po hišah . . .«

Sedli smo k večerji, ki je bila že na mizi, pa nam ta večer ni teknila. Bili smo v skrbeh, kaj bo iz tega!«

Vaščani še niso bili vajeni gošarjev in zadnje čase so slišali o bojih, nasilstvih in preseljevanju toliko hudega, da ni bilo čudno, če so se ob tem zresnili . . .«

Glavnina pa se je napotila proti Dražgošam na Silvestrovo. Ive Šubic ve o tem povedati tole:

»Odšli smo zvečer. Noč je bila izredno mrzla, toda tudi izredno lepa. Lunini žarki so z jasnega neba razsvetljevali okolico, da je bilo skoraj kot podnevi, pod nogami pa je škripal sneg . . .

Sredi noči je komandir Jaka Bernard kolono ustavil in še zdaj ga slišim, ko je rekel:

»Polnoč je! Jaka vsem želi srečno novo leto 1942. in zmago še letos!«

DOKUMENTI! DOKUMENTI! DOKUMENTI!

Slovenska conska nogometna liga

Neizkoriščene možnosti

Nova Gorica : Triglav 3 : 1 (2 : 1)

NOVA GORICA, 5. NOVEMBRA — Pred številnimi gledalci je danes v prvenstveni nogometni tekmi SCL Nova Gorica premagala kranjski Triglav s 3 : 1 (2 : 1). Gole za zmagovalce so dosegli: v 28. minuti Kuzmin, v 37. minuti Hlede in v 55. minuti Uršič, častni gol za goste je v 34. minuti dosegel Gošte.

Nihče ni pričakoval, še manj pa domačini, da bo enajstorica Triglava tudi na vročem goriškem terenu tako nevaren nasprotnik. V prvih minutah so kranjčani uprizorili pravo kanonado na vrata domačinov, žal pa so ostale številne priložnosti neizkoriščene ali pa je napadalce spremljala tudi smola. Nevarni strelec Bajželj je že v 3. minuti za malenkost zgrešil — zatresla se je vratnica. V 14. minuti je imel Bajželj spet tako »nesrečno« nogo. Po njegovih stopinjah so šli v prvem delu prvega polčasa tudi ostali napadalci Triglava: Siladi je v 17. minuti streljal mimo praznih vrat Goričanov, v 20. minuti je tudi Štular I. poslal okroglo usnje mimo vrat in končno se je v 26. minuti Siladi sam znašel pred vratarjem. Brez oklevanja se je odločil za strel, toda žoga je odletela vratarju v roke.

Za temi dogodki so Kranjčani nekoliko popustili, Nova Gorica pa je nevarno oblegala vrata in v 28. minuti povedla. Goričani pa so postali po 34. minuti, ko je Gošte izenačil, še nevarnejši. Kljub temu, da je enajstorica Triglava zaigrala dokaj dobro, ni mogla preprečiti poraza. Dagarin, ki je čuval vrata Triglava vso tekmo, se je še zlasti izkazal v 55. minuti, ko je obranil enajstmetrovko.

Čeprav igrišče ni bilo najboljše, je bila tekma dokaj zanimiva. Zmago pa so domačinom doprinesli tudi gledalci, ki so z velikim poletom navijali za svojo enajstorico. Če bi imeli Triglavani na svojem igrišču tudi tako navdušene, vendar športne gledalce, bi verjetno vse točke ostale doma, kadar igra Triglav na svojem igrišču. — D. Drnovšek

Zadnji športni rezultati

I. ZVEZNA NOGOMETNA LIGA

Vardar : Dinamo 1 : 1
Crvena zvezda : Borac 2 : 0
Hajduk : Rijeka 1 : 1
Vojvodina : Novi Sad 3 : 0
Velež : Beograd 1 : 1
Sarajevo : Partizan 3 : 3

II. ZVEZNA NOGOMETNA LIGA — zahodna skupina

Trešnjevka : Proleter 2 : 1
Lokomotiva : Železničar 2 : 1
Varteks : Karlovac 2 : 2
Šibenik : Sloboda 2 : 0
Čelik: Split 1 : 1
Borovo : Maribor 3 : 0

SLOVENSKA CONSKA NOGOMETNA LIGA

Ljubljana : Rudar 2 : 0
Kovinar : Triglav (Lj.) 0 : 7
Sobota : Slovan 2 : 2
Kladivar : Celje 2 : 3
Gorica : Triglav (K) 3 : 1
Odered-Krim : Ilirija 3 : 2

Sloveska rokometna liga
Kovinar (Mb.) : Partizan (Tržič 22 : 11

Zaključek v republiški rokometni ligi — moški

Odličen finiš Mladosti

Mladost : Ajdovščina 24 : 14 (8 : 6)

Kranj, 5. novembra — V zadnji tekmi letošnje jesenske sezone so Kranjčani zelo lepo presenetili in za zaključek prikazali lep rokomet. Po ne preveč dobri igri v prvem polčasu, so v nadaljevanju zaigrali tako dopadljivo, kot jih jeseni v Kranju še nismo videli. Pomlajena vrsta kranjske Mladosti je danes igrala zelo požrtvovalno in učinkovito. S takšno igro bi Kranjčani prav gotovo že jeseni lahko pristali nekje pod vrhom lestvice. Tako pa se bodo morali do pomladi z osmimi točkami zadovoljiti z mestom v drugi polovici lestvice.

Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah:

MLADOST: Čebulj, Posedi, Ankele 3, Poljka 6, Arh 3, Janek Bregar 2, Janez Sotelšek 7, Stane Bregar 3, Šumi.

AJDOVŠČINA: Jejčič, Ipavec 2, Piccinini 1, Štokelj 3, Kalin 5, Ergaver 3, Lulik, Jakin, Tominc, Crnobrnja.

Prvi so prišli v vodstvo domačini, v nadaljevanju pa so igralci Mladosti z velikim poletom in večali razliko v svoj prid. V drugem delu se je zlasti odlikoval domači vratar Franci Čebulj in je ubranil nekaj zelo nevarnih strelov, zlasti nizkih, medtem ko je pri visokih strelih še nekoliko grešil. Sploh pa moramo danes pohvaliti celotno mlado vrsto kranjske Mladosti, ki bo v spomladanski sezoni v takšni sestavi in ob pomoči treh ali štirih igralcev, ki se bodo vrnili še pred novo sezono iz JLA, lahko dosegla še lepše uspehe.

Pred okoli 400 gledalci je dobro sodil Jože Mavrič iz Ljubljane. J. J.

Gorenjska rokometna liga

Novinec jesenski prvak

Kranj, 5. novembra — Z današnjim 9. kolom je zaključen jesenski del prvenstva v moški okrajni rokometni ligi. Triglav je dosegel osmo zaporedno zmago. V Dupljah je premagal domačega Partizana s 17 : 8 in tako s točko prednosti osvojil naslov jesenskega prvavka .Iskra, ki mu ves čas tesno sledi, je visoko premagala nekompletnega Brca s 30 : 16. Sava je med tednom v zaostali tekmi premagala Borca, danes pa je igrala neodločeno z Radovljico 10 : 10 in se premaknila z zadnjegana 8. mesto. Igralci druge vrste Mladosti so spet ostali doma in prepustili tekmo Križam s 5 : 0.

Triglav	9	8	1	0	186 : 107	17
Iskra	9	8	0	1	188 : 102	16
Križe	9	5	2	2	150 : 119	12
Mladost B	9	4	1	4	122 : 125	9
Borac	9	2	4	3	114 : 122	8
Storžič	8	3	1	4	95 : 98	7
Radovljica	9	1	4	4	122 : 157	6
Sava	9	2	1	6	108 : 167	5
Tržič B	8	2	0	6	126 : 167	4
Duplje	9	1	2	6	103 : 150	4

JESENICE PRVAK

Kranj, 5. novembra — Na kegljiščih v Kranju in v Jesenicah je bil danes drugi del gorenjskega prvenstva moških ekip.

Končni vrstni red: Jesenice 13237, Triglav 13120, Gradis 12612, Kranjska gora 12479, Ljubelj 12426, Bled 12231, Prešeren 11696, Simon Jenko 11669 kegljev.

Jesenice, 5. novmebra — Prva tekma v hokeju na ledu v letošnji sezoni je bila danes preložena. Gledalci bodo morda prišli na svoj račun v torek. — Nasliki: Podobnih prizorov je bilo lani precej

Zvezni cup Jugoslavije v rokometu za ženske

Dober odpor zveznemu ligašu

Mladost : Grafičar (Osijek) 6 : 14 (3 : 8)

Kranj, 5. novembra — V zadnem delu cupa Jugoslavije za ženske so kranjske rokometašice imele precejšnjo smolo, saj so že v prvem kolu naletele na zveznega ligaša Grafičarja iz Osijeka, ki je lani zasedel drugo mesto v tem najmnožičnejšem tekmovanju v Jugoslaviji. Če upoštevamo še, da so gostje četrto najboljše moštvo v državi, potem smo lahko z rezultatom, ki so ga dosegle igralke, zelo zadovoljni. Tudi z igro domačink smo bili lahko zadovoljni in so jih ligašice prekašale le z boljšo tehniko v napadu, kjer so s hitro igro povsem zbegale Kranjčanke. Domačinke, kljub temu, da so bile fizično slabše kot gostje, so se dobro upirale zveznemu ligašu. Z malo več rutine bi lahko dosegle še boljši rezultat. Sicer pa jim bo to srečanje koristilo za bodoče in bi bilo nujno, da bi odigrale čim več tekem pred spomladanskim startom, potem se ne bo treba tresti za točke v republiški ligi.

Mladost se je danes predstavila zveznemu sodniku **Andreju Krenu** iz Ljubljane v sledeči postavi:

Udovč, Kolman 3, Anka Ankele 3, Jankovič, M. Tolar, I. Tolar, Kristan, Česnik.

V prvih desetih minutah so bile Kranjčanke povsem enakovredne Osiječankam in je bil rezultat v 12. minuti 3 : 3. Nato pa so gostje zaigrale tako kot so navajene v tekmah zvezne lige in v kratkem času zabile pet golov, kar je bilo dovolj za zmago Grafičarja. V drugem polčasu je bila igra v glavnem enakovredna, kljub vsemu pa je zmaga gostij zaslužena.

Ob tej priliki se moramo spotakniti ob nešportno kranjsko publiko, tu predvsem mislimo na grupo nogometašev Mladosti, ki so z raznimi nespodobnimi opazkami, ki so letele na domače igralke, pokazali v zelo slabi luči, zlasti še, ker so člani istega društva, kot so letošnje republiške prvakinje.

Na današnji tekmi je mlada igralka Anka Ankele odigrala stoto tekmo za barve Mladosti in ji ob tem jubileju iskreno čestitamo. J.

Tako ne gre več

Včeraj mladi rokometaši Mladosti iz Kranja že drugič niso odpotovali na prvenstveno tekmo Gorenjske lige in so morali tako že drugič zaradi pomanjkanja finančnih sredstev brez borbe predati tekmo. Po propozicijah jih bo Tekmovalna komisija izločila iz tekmovanja, če se še enkrat pripeti kaj podobnega. To pa bo imelo za posledico, da se bo morala posloviti od republiške lige tudi moška članska ekipa.

Da se rokometni klub Mladost nahaja v hudi finančni stiski, smo videli tudi na kraju samem, včeraj na igrišču Mladosti v Kranju. Posamezni funkcionarji Mladosti so morali seči v lastni žep, da so lahko pokrili stroške, katere je imel včeraj klub z dvema tekmama moške in ženske ekipe v Kranju. Zbrati so morali kar 40 tisoč dinarjev, in so tako posamezniki dali tudi po več kot 10 tisoč dinarjev, da niso spravili klub še v težji položaj, kot je že sicer. Pri Mladosti so nam povedali, da ima več funkcionarjev že skozi vso jesensko sezono založen denar v klubu, sicer še prvi dve ekipi ne bi mogli redno tekmovati v republiški ligi.

Kot smo zvedeli, se to redno dogaja in zato ni čudno, da jemlje posameznim požrtvovalnim funkcionarjem rokometnega kluba Mladost vsako voljo do nadaljnjega dela. S skromnimi sredstvi, katere dobi klub od centralnega društva, vsekakor ne more klub normalno delati in se je prav sedaj znašel pred vprašanjem, ali še nadalje delati ali pa razpustiti klub, ki je nedvomno med vodilnimi v Sloveniji. O vsem tem bodo razpravljali na razširjeni seji UO RK Mladost v sredo, 8. novembra.

Ne bomo se spuščali v to, kdo je temu kriv, vsekakor pa smo mnenja, da je dotacija, ki jo dobi klub, določeno premajhna, zlasti ob sedanjih pogojih dela in kvalitete. J.

XII. mednarodno prvenstvo Jugoslavije v namiznem tenisu

Močna udeležba

V Novem Sadu so bila te dni v novozgrajeni športni dvorani ogorčene borbe za zeleno mizo, za katero se borijo tudi Kranjčani Teran, Tome, Frelih, Plutova in Čadeževa. Prvi shod najboljših evropskih igralcev bo pokazal, kdo je najbolje pripravljen za letošnjo bogato mednarodno sezono (v prvi vrsti evropsko prvenstvo, ki bo v Zah. Nemčiji). Tekmovanje pa je prestižnega pomena predvsem za velike tri: Švedsko, Madžarsko in Jugoslavijo. Vse ekipe imajo v svojih vrstah mlade, obetajoče igralce, ki naj bi uspešno nadaljevali slavno tradicijo igralcev, kot so Šido, Harangozo, Dolinar in drugi. Naši mladi izbranci (med njimi je le še prekaljeni as Vogrinc) morajo potrditi zaupanje, ki ga uživajo v namiznoteniškem svetu. V ožjem izboru je tudi Kranjčan Teran, ki v prvem srečanju proti Avstriji ni nastopil. Žnano je, da je šele pred kratkim začel igrati z novim loparjem in vse kaže, da še ni vigran. Ostali pa so Avstrijce odpravili s 5:0 in je rezultat zaradi slabe igre previsok. Nasprotno pa so prijetno presenečenje mladinci, ki nastopajo kot Jugoslavija II. V prvem srečanju so po borbenih igrah odpravili Zah. Nemčijo s 3:2. Posebno se je izkazal Slovenec Vecko.

Pri ženskah ni vse v redu. Naša najboljša igralka Plutova je odšla na tekmovanje po prestani bolezni in ne bo mogla uspešno braniti jugoslovanske barve. Tako bo imel ing. Stane Rebolj velike težave pri izbiri naše vrste. V poštev pride še članica Čadeževa (Triglav). In končno naj še zapišemo, da igrajo letos moški prvič za novo trofejo »Pokal Jugoslavije«. Vsaka ekipa lahko nastopi z dvema tekmovalcem (Davis cup sistem). Doslej so imeli naš v tem tekmovanju zadovoljiv uspeh. Jugoslavija I se je uvrstila v finale, kljub temu, da je drugi dan prireditve predsedstvo Namiznoteniške zveze Jugoslavije izključilo iz nadaljnjega tekmovanja najboljšega jugoslovanskega igralca Vojislava Markovića zaradi nediscipline, ki je bila pri njemu zelo pogosta. V zaključnem dvoboju se je že v četrtek zvečer srečala z Madžari in izgubila 1 : 4. V borbi za tretje mesto je mlada reprezentanca Jugoslavije nepričakovano premagala močne Svede s 3 : 2.

JANEZ TERAN
Tako kot ostalim našim reprezentantom, tudi njemu ni šlo najbolje

V nadaljevanju mednarodnega prvenstva Jugoslavije za posameznike in dvojice, so naši reprezentantje ostali praznih rok. Edina razveseljivejša disciplina je bila dvojice — moški, v kateri sta se kar dva naša para (Hrbud-Vogrinc in Teran-Kern) uvrstila v polfinale. Pri ženskah posamezno in moških posamezno pa to ni uspelo nobenemu naših predstavnikov. Podrobneje s tega prvenstva bomo poročali v prihodnji številki »Glasa«, ker do zaključka redakcije še nismo prejeli poročil.

Okrajno tekmovanje članov ZROP v streljanju

Kranj in Loka zmagovalca

V nedeljo, 29. oktobra, je bilo v Tržiču okrajno strelsko tekmovanje članov Združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev. Štirideset tekmovalcev iz občinskih odborov ZROP se je v 10 ekipah pomerilo v streljanju z malokalibrsko puško in z vojaško pištolo.

Rezultati:

Vojaška pištola — ekipno: Kranj 662 krogov (od 800 možnih), Škofja Loka 619 krogov, 589 krogov itd. Posamezniki: Jože Osvald, Jesenice 188 krogov (od 200 možnih), Janez Šter, Šk. Loka 173, Franc Černe, Kranj 170 krogov itd.

Malokalibrska puška — ekipno: Škofja Loka 562 krogov, Jesenice 551, Tržič 517 krogov itd. Posamezniki: Alojz Studen, Kranj 159 (od 200 možnih), Janez Gregorji, Jesenice 155, Rudi Kotnik, Radovljica 153 krogov itd.

Isti dan je okrajna ekipa ZROP tekmovala tudi na republiškem tekmovanju v taktiki, topografiji in streljanju v Ljubljani ter dosegla drugo mesto, kar je lep uspeh. — K. M.

POZIVNI NAMIZNOTENIŠKI TURNIR

Jesenice, 5. novembra (U) — Na Jesenicah je bil danes popoldan prvi pozivni republiški namiznoteniški turnir med mladinci in mladinkami Jesenic, Odreda (Lj.), Ilirije (Lj.), Triglava Kranj, Fužinarja Ravne in Novega mesta. Med mladinci je dosegel prvo mesto Jeseničan Kavčič z 11 točkami — brez poraza, sledita pa mu Strojnik (Odred) in Rebolj (Jesenice).

Med mladinkami pa je zmagala Zrimec (Odred) z 9 točkami, sledita pa ji Mikec (Novo mesto) in Kokalj (Ilirija).

DOPOLNILO

V zadnji številki »Glasa« smo na zadnji strani objavili daljši sestavek z naslovom »Srečanje z elektroniko« brez uvoda. Napako danes popravljamo z manjkajočim tekstom in se oproščamo bralcem.

Letošnjega VIII. sejma Sodobna elektronika na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani se je udeležilo 117 podjetij iz 13 držav. Jugoslavijo je zastopalo 54 podjetij. Izdelki nekaterih podjetij so vzbudili pri obiskovalcih resnično zanimanje.